

प्र० (१) एक वाक्येन प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत ।

- (१) अग्नि देवता पुरोहितं कथं वर्तते ?
- (२) वाजिनीवती इति पदस्य व्युत्पत्तिं कुरुत ।
- (३) देवाः मागं कथं स्वीकृतवन्तः ?
- (४) ऋग्वेदस्य विधाजनं कतिधा वर्तते ?
- (५) ऋग्वेदस्य कति मण्डलानि सन्ति ?
- (६) ऋग्वेदे कति ऋचाः सन्ति ?
- (७) "सामानी मंत्रः" इति श्लोकं कस्मिन् कस्मिन् मण्डले वर्तते ।

प्र० (२) एक वाक्येन प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत ।

- (१) काः विना गृहं धर्मं भवति ?
- (२) सुकन्या गेहं गृहं कृते किम् अस्ति ?
- (३) कन्या विहीनं भवणं कीदृशं अस्ति ?
- (४) कन्या को इति स्थली अस्ति ?
- (५) रुदधिः किमर्थं सरलं कथ्यते ?

प्र० (३) एक वाक्येन प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत ।

- (१) कीदृशं धर्मं कार्यकाले उपयोगि न भवति ?
- (२) विद्या किं ददाति ?
- (३) सुखाधी किं लभते ?
- (४) कस्य कठस्य श्रवणं किम् ?
- (५) पदेपदे इत्यस्य कारणं कः ?

- प्र 7. निम्न लिखितानां प्रश्नानाम् विस्तृतशक्ति लिखत ।
- (1) कृष्ण भुक्ति श्लोकस्य भावार्थं लिखत ।
 - (2) वृक्षाग्रवासी न च पद्मिरजः श्लोकार्थं लिखत ।
 - (3) नदनासी समुत्पन्ना श्लोकस्य भावार्थं लिखत ।
 - (4) आपदो इदगामि श्लोकस्य अर्थं लिखत ।
 - (5) एक-वहूर्न श्लोकस्य अर्थं लिखत ।

प्र 8. सन्धि विच्छेदं कुरुत ?

- (1) साक्षरो न (2) सहाशधाम् (3) एक-वहूर्न (4) वृक्षाग्रवासी
- (5) अपूर्वोऽयम् (6) पुंसश्च

प्र 9. अधोलिखितच्छन्दसां लक्षणम् उदाहरणम् च लिखत ।

- (1) अनुष्टुप्
- (2) तोटकम्
- (3) इन्द्रजि

प्र 10. पञ्चवाक्यैः प्रश्नाभ्युत्तशक्ति लिखत ?

- (1) एकलम्, अरण्ये केन प्रकीर्णं धनुर्विधायाः
अन्धासं करोति स्म ?
- (2) कोरवपाण्डवानां वन-प्रहङ्गं वर्णयत ।

प्र० 30. सङ्क्षेपेण उत्तरं लिखत ।

- (1) साहित्यशास्त्रे कति सम्प्रदायाः सन्ति ?
- (2) जम्बूद्वीपे पित्रोः नाम किम् ?
- (3) "प्रसन्नराघवम्" केन विरचितम् ?
- (4) कविमन्त्रमसुरेण अनिर्वाणिरूपेणम् अस्ति ?
- (5) चन्द्रालोकस्य प्रकारिताः टीकाः कति सन्ति ?

प्र० 31. सविस्तरमुत्तरं लिखत ।

- (1) जम्बूद्वीपे कालनिर्धारणम् ।
- (2) चन्द्रालोकस्य विषयवस्तु ।
- (3) चन्द्रालोकस्य टीकाग्रन्थाः ।

प्र० 31. एकलयाः आरम्भे केन प्रकारेण धनुर्विद्यायाः अभ्यासो कथ्यते स्म ?

प्र० 32. पुराणानां नामानि विस्तरय केषाञ्चित् चतुर्णां श्लोक संख्या लेखत ?

प्र० 33. टिप्पणी लेखत ।

- (1) रामायणपरिचयः
- (2) सुन्दरकाण्डवृत्तान्तम्
- (3) रामायणसमीक्षा

प्र० 24. - "दिलीप - सिंह संवादः" सविस्तरम् लिखतु 7

प्र० 25. कौरव पाण्डवानां वन प्रसङ्गं वर्णयत 1

प्र० 26. क्षिमापदानां पद्विचयं लिखत 6

(1) अतिपतवान्	(2) हसति
(3) अभवत्,	(4) कुत्र
(5) अवेहि	(6) अहंसा

प्र० 27. पदपद्विचयं लिखत 2

- (1) शात्रुके (2) हेतितना (3) अहि लक्षणेः (4) विद्याधरेः
(5) क्वचित् क्वलेवस्म

प्र० 28. पञ्चवाक्यैः प्रश्नानामुत्तराणि लिखत 1

- (1) सिंहः वृक्षस्य रक्षायै किमर्थं नियुक्तः ?
(2) दिलीपः गोः रक्षायै किं किं कथयति ?
(3) राजधर्मविषये निजविचारान् मन्च्छत ।
(4) गद्यांशस्य भावभाषायां सादः लेखयत ।

प्र० 29. विग्रहित पद्विचयं लिखत 2

- (1) भाषायाः (2) पोषिताः (3) विद्यतेषु (4) छात्राणाम्
(5) उच्चारेण

- प्र० 17. पुराणं पञ्च लक्षणम् प्रतिपादयत् २
- प्र० 18. पञ्चवाक्यैः पुराणां उत्तराणि लिखत् २
- (1) संस्कृतम् महत्त्वविषयो विशेषचिन्तनं कथम् १
 - (2) धातुपसर्गविषये संस्कृते किम् प्रक्ति-प्रतिपादितम् १
 - (3) संस्कृते जनाः नीतिगन्तव्यं आरोग्यवन्तः कथं भवन्ति ३
 - (4) शब्दोन्नतयोः कथमावश्यकी संस्कृतभाषा २
- प्र० 19. "भारतं पञ्चमो वेदः" प्रतिपादयत् २
- प्र० 20. पद्मवंशस्य सविहतां वर्णयत् २
- प्र० 21. पञ्चवाक्यैः पुराणां उत्तराणि लिखत् १
- (1) महाभारतस्य विकासः सविस्तरं लिखत् १
 - (2) "महाभारतं पञ्चमो वेदः" इति सिद्धं कुरुत् १
 - (3) अष्टादश वर्षपर्यन्तं कथां लिखत् २
- प्र० 22. शुक्रवाक्येन पुराणां नाम् उत्तराणि लिखत् १
- (1) महाभारतस्य कर्ता कः २
 - (2) कृष्णार्जुनयोः कति वर्षेषु ग्रन्थं रचयामास २
 - (3) यजुर्वेदे कति भाग्यनि सन्ति २
 - (4) सामवेदे कति ब्रह्मण्य सन्ति २
 - (5) उग्रश्रवा कः आसीत् २
- प्र० 23. "आन्वाश्रीनं न पुनन्ति वेदाः" प्रतिपादयत् २

प्रश्न ५. प्रकृतोपु विकल्पेषु योग्य विकल्पं चित्वा लिखत ।

- (१) की दृष्टि विद्या कार्य काले उपयोगिनी न भवति ?
 (क) भारत कथा (ख) पुस्तक कथा (ग) हृदय कथा (घ) हस्त कथा.
- (२) धनात् किं प्राप्यते ?
 (क) विवेकः (ख) वस्त्रम् (ग) धर्मः (घ) पापत्वम्
- (३) कस्य पुरुषस्य विद्या नास्ति ?
 (क) अलसस्य (ख) चतुरस्य (ग) प्रसिद्धस्य (घ) विवेकिनः
- (४) विद्याम् इच्छति - येत् किं लभेत् ?
 (क) धर्मम् (ख) गुरुम् (ग) धनम् (घ) सुखम्
- (५) श्रोत्रस्य श्रवणम् अस्ति ?
 (क) गानम् (ख) ध्यानम् (ग) कण्ठलम् (घ) शास्त्रम्

प्रश्न ५. - विस्तरेण उत्तरम् लिखत ?

- (१) सुभाषितानुसारं विद्यायाः महत्त्वम् ।
 (२) श्रेष्ठ वाक्त्रिणि दुर्लभाणि सन्ति इति सुभाषितानुसारं लिखत ।

प्रश्न ६. - श्लोकप्रति कुरुत ?

- (१) अलसस्य कृते विद्या । (२) हस्तस्य श्रवणं दानं ।
 (३) आशा नाम मनुष्याणांम् । (४) अपमानं पुरस्कृतम् ।

प्र० 11. अधोनिर्दिष्टानां पदानां सन्धिविच्छेदं कुरुत । ४०५

- (1) तवैव (2) कश्चन (3) प्रत्यागच्छति
(4) ह्येतासाह (5) तस्मिन्नेव (6) कुर्वन्नासीत्
(7) शिष्टगोष्ठिम्

प्र० 12. अधो लिखितेषु पदेषु सन्धिविच्छेदं कुरुत -

- (1) प्रत्याह (ii) दिग्गोष्ठिपि (iii) मेनेष्टम् (iv) हरन्त्यते
(v) तज्जमः

प्र० 13. संस्कृत-भाषायाः सम्प्रतिविं महत्वम् ।

प्र० 14. टिप्पणी चार्थः ।

- (1) मानसिकी शुद्धता
(2) आध्यात्मिकी शुद्धता
(3) नैतिकी शुद्धता

प्र० 15. विग्रहितपरिचयं लिखत ।

- (1) भाषायाः (2) पौषिताः (3) विद्यालयेषु (4) कामना
(5) साप्राणाम् (5) उच्चारणेन

प्र० 16. सन्धिविग्रहं कुरुत ।

- (1) भ्रममात्मा (2) श्रेष्ठञ्चरित (3) विद्याशास्त्रम् (4) राष्ट्रोज्जीवनम्
(5) इत्यमेव